

Moskov-Selim

Geòrgios Viziínós

Hauria volgut no trobar-te en el meu camí, hauria preferit no haver-te conegut en ma vida! Bastant és l'amargura amb què m'has amarat l'ànima, bon i estrany turc, com si no en tingués prou amb les penes que li provoquen diàriament els destins dels meus compatriotes!

Però la realitat és que va succeir. El teu rostre dolorós, magre, amb aquella mirada profunda i trista em torba el son, m'omple la solitud de basarda. La teva veu planyívola i tremolosa em ressona a les orelles plena de laments. He d'escriure la teva història.

No dubto que els fanàtics de la teva raça maleiran la memòria d'un «fidel», perquè va obrir el santuari del seu cor als ulls impius d'un infidel. Temo molt que els fanàtics de la meva raça blasmin un escriptor grec pel fet de no haver amagat la teva virtut o no haver-te substituït en la narració per un heroi cristià. Però no en facis cabal. No se't sostraurà gens ni mica de mèrit per haver-me confiat les vicissituds de la teva vida. I no em remordirà la consciència, perquè, com a simple cronista, no he valorat en tu l'enemic irreconciliable de la meva nació, sinó simplement l'home. No et preocupis per això. Escriuré la teva història.

Gairebé ja havia passat l'estiu; s'acostava el capvespre. Després de deu hores a cavall per pobles generalment àrids vam arribar a V., seu de subdivisió administrativa a la Tràcia oriental. Sobre la part alta de la vila ja podíem distingir les masses fosques de les torres bizantines ensorrades, i per damunt les teulades vermelles de les cases s'alçaven ben drets els dos o tres minarets de la vila, blanquíssims sota la llum brillant del sol que es ponia lentament. Només havíem de recórrer uns quants quilòmetres per arribar al final d'aquell viatge, que ja teníem davant nostre, i calia abeurar els cavalls perquè poguessin pair, com diu la gent del país, l'aigua abans d'arribar a l'estable.

—Els abeurarem aquí? —vaig demanar al meu acompanyant en veure un rierol que fluïa davant nostre.

—No, els abeurarem a Kainartza, una mica més lluny. No és ben bé que ens vingui de camí, però després de tant d'esforç val la pena que coneguis Kainartza. És una aigua magnífica. Brolla del mig d'una roca.

Poc després ens desviàrem del camí i, a través d'una sèrie de petits turons, la majoria ombrívols, però tots sense excepció pintorescos, vam arribar a l'indret que el meu acompanyant insistia a fer-me conèixer.

Realment l'espectacle de la font de Kainartza fa molt i molt goig de veure. El nom turc que té és degut als borbolls que ofereixen un espectacle semblant al d'una olla en plena ebullició. Les aigües glaçades, tan transparents que podien passar per diamants líquids, brollaven del fons d'una roca calcària amb una remor encisadora i misteriosa, fosforescents, espesses, ràpides i infatigables, a tall de màgiques onades d'esperits subterranis portadors de vida, els quals, l'Augusta Mare, la Terra,

amb un amor inestroncable, deixa anar del seu si, amb l'ordre d'escampar-se per l'ampla plana i fer créixer tantes i tantes plantes i flors, esllanguides sota les mortals fletxes del sol estiuenc.

I allí, doncs, al llarg del corrent blau i remorós floria un extens oasi verd, conformant un paisatge suau on destacava, tot a la vora de la font, el verd fosc dels joncs i papirs, el menjar preferit de la «calopteryx virgo» i d'una àmplia varietat d'insectes i papallones. Salzes de tronc curt i brancam espès, que s'alçaven per grups d'ací i d'allà, oferien, sembla, refugi vespertí a un esbart de tórtoraes. L'oratge horabaixenc ens en feia arribar els dolços gemecs d'amor, mentre un falcó rapaç, instal•lat ben amunt, en la branca seca d'un plàtan colpit pel llamp, aguaitava les aloses alegres, que amb la seva veu melodiosa escampaven el darrer cant d'aquell dia, invisibles en les altures del cel.

Geòrgios Viziinós. «Moskov-Selim». Dins: Geòrgios Viziinós. *Contes*. Edició de Quim Gestí, Barcelona: Edicions de 1984, 2006.

Traduït per Antoni Góngora